

Výstupy se měří podle délky lana

Jak to, že horolezci nespadnou? Drží se ze všech sil všeho možného, co okolo sebe vidí! Pomůže solidní skála, stejně jako zaseknutý cepín nebo ruce až po ramena vražené do nafoukaného prašanu. Hlavní ale je dobré jištění. Spadnout horolezec může, ale jeho parťák ho musí chytit do lana. K jištění se tedy používají staré rezavé skoby, které v cestě zanechali předchůdci, smyčky ovazované okolo skalních hrotů, kousky železa zvané vklíněnce vkládané do spár stejně jako různé strojky nazývané friends, které se ve spáře samy rozevrou a drží jako čerti. Do čistého ledu zašroubujete ledovcové skoby podobné obrovským dutým vrutům.

Každých nejvíce padesát metrů se prvolezec zastaví, vybuduje z několika jištění bezpečné stanoviště a dotáhne k sobě svého spolulezce, který během výstupu vezme všechny jistící pomůcky. Vystřídají se a z druholezce se stává prvolezec. Nejdelší cesty ve Vysokých Tatrách mají do třiceti délek lana, běžně se lezou výstupy od pěti do patnácti délek.

Vstupte do horského spolku

Ve Vysokých Tatrách nesmí podle návštěvního řádu lézt po horách laici. Toto ustanovení však lze lehce obejít. Můžete vstoupit do Českého horolezeckého svazu nebo obdobného Slovenského horolezeckého spolku James, kde vám na počkání vystaví legitimaci o členství. Stejně tak jednoduchou procedurou projdete v české pobočce renomovaného Rakouského alpského spolku OEAV, k jehož členství zároveň dostanete velmi dobrou pojistku. Pokud si nejste jisti svým horolezeckým uměním nebo nemáte dostatečné vybavení, zaplaťte si horského vůdce.

Jediná chata nevyhořela

Ceny za ubytování v chatách se pohybují od dvou set do čtyř set slovenských korun podle

sezóny. Polopenze vyjde na nějakých dvě stě korun. Pivo stojí třicet a samotné jídlo padesát až sto korun. Dostanete se k nim jen pěšky a jedná se o tříhodinové horské túry.

Přímo v horách stojí největší a nejošklivější moderní hotel Slezský dům. Jeho výhodou je ovšem strategická poloha pod Gerlachem a navíc dobré sociální zařízení. I v turistické části mají každé dva pokoje samostatnou sprchu.

Podobně velký je i hotel u Popradského plesa. Je sem lehký přístup, a proto slouží spíše turistům a lyžařům než horolezcům. Pokud není příliš sněhu, můžete se sem nechat odvézt taxikem. Cesta od železnice trvá pěšky jen hodinu. Pozor ovšem na restauraci. Kromě vysokých cen se tu můžete nadít toho, že se vás personál pokusí okrást.

Chata U Zeleného plesa stojí uprostřed ohromného skalního amfiteátru, který nabízí vše od extrémních výstupů přes rekreační túry po skialpinistické trasy. Sníh se tu drží dlouho do léta, protože pleso se rozkládá na severní straně hor. Posledních deset let si návštěvníci pochvalují i přátelské chování personálu v čele z bývalou lyžařskou hvězdou Gantnerovou-Charvátovou.

„Těryho chata je jediná z chat, která nikdy nevyhořela,“ chlubí se její nájemce Miroslav Jílek. Za to ovšem návštěvníci platí tvrdou disciplínou. Boty se nechávají na chodbě, jídlo se vydává v přesně stanovenou dobu, zhasíná se ve 20 hodin a kouří se venku. Těrynka stojí v nejhezčím koutu Vysokých Tater.

Zbojnická chata je naopak nově zrekonstruovaná po totálním požáru před pár lety. Jediné, co je tu původní, jsou toalety dvacet metrů od chaty. Zajít sem v noční vánici dá někdy hodně přemáhání. Okolí je jako stvořené především pro průměrné lezce. Přístupy ke skalám trvají většinou méně než hodinu a výstupy nejsou extrémně dlouhé.

JAKUB TUREK

jakubturek@seznam.cz

Vybavení horského lezce:

na lehkou letní túru

na zimní túru

na letní túru

FOTO: JAKUB TUREK

DOPORUČENÍ VÝSTUPY

● **Obtížnost CH** (chůze, cepín se používá k brzdění pádu, mačky nezbytné)

Rysy přes Váhu. Z chaty U Popradského plesa vyrazíme Mengusovskou dolinou. U obrovitého kamene nad hranicí lesa odbočíme doprava k Žabím plesům. Od nich vedou řetězy do dolinky pod Váhou (3 h). To je nejobtížnější místo, které se vyplatí zajistit lanem. Pokračujeme okolo pobořené chaty na sedlo Váhy a z něho doleva na vrchol s hraničním patníkem (1 h). Nepodnikejte za lavinové situace.

● **Obtížnost I** (pomáháme si cepínem, nebo se přidržíme skály)

Východná Vysoká jihozápadním hřebem. Od Slezského domu se dáme Velickou dolinou pod Polský hřeben. Na něj vylezeme pomocí maček, cepínu (3 h). Doprava přímo po hřebeni na vrchol s fenomenálním rozhledem na polovinu Vysokých Tater, Malou Fatru a Nízke Tatry (1 h).

● **Obtížnost II** (po skalách pomocí rukou, ve sněhu cepín, často je třeba lano)

Na Lomnický štít Měděnými lávkami. Od chaty U Zeleného plesa přejdeme zamrzlou hladinu a vystoupáme skrze hluboké hrdlo na sněhová pole Velké Zmrzlé doliny. Odbočíme dole-

va do Měděné doliny a v úbočí Lomnického štítu uvidíme dvě souběžné zasněžené stezky. Začínají vlevo ve sněhovém kotli a táhnou se několik set metrů doprava (2 h). Jdeme spodní z nich až na nejvyšší místo. Lze bez jištění lanem s mačkami a cepínem (1 h). Tady se navážeme a přelezeme komínkem na horní lávku. Po ní pár desítek metrů k širokému komínu, který se na závěr zužuje na šířku člověka. Zbývá vylézt hladkou štítovou kopulí na vrchol ke hvězdárně (2 h).

● **Obtížnost III** (seriozní lezení, lano vždy potřeba)

Stredohrot východním hřebem. Od Těryho chaty sejdemo po turistické cestě nad poslední prudký výšvih – Velký hang. Nad ním se zvedá dlouhý hřeben, na který přijdeme, abychom nemuseli zdolávat kolmé skály nad cestou (1 h). Skalními žlábkami a travnatými stěnkami na velké vodorovné sedlo. Zde sestoupíme 50 m, překonáme skalní bariéru, vylezeme znovu na hřeben a kličkujeme na vrchol (4 h).

Oblíbený výstup na Gerlachovský štít nelze v zimě doporučit. Časové údaje platí za pevného sněhu. Na ledu nebo v prašanu se potřebná doba může až ztrojnásobit.